

Vastgesteld 2009

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 28 januari 2009 inzake het annuleren van de ondertekening van cultuurconvenanten (kamerstuk 31 482, nr. 28). Bij brief van ... heeft de minister deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.
De voorzitter van de commissie,
Van Bochove

Adjunct-griffier van de commissie,
Boeve

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

De leden van de CDA-fractie betreuren het dat het niet gelukt is om tot ondertekening van de convenanten te komen. Wel hebben zij met opluchting geconstateerd dat de individuele cultuurinstellingen hier niet onder hoeven te lijden. De leden vragen de minister wat in zijn ogen de meerwaarde is van het sluiten van cultuurconvenanten. Met andere woorden, wat zijn in zijn ogen de beleidsgevolgen van het feit dat nu geen convenanten voorliggen, zo vragen deze leden. Ook willen zij weten of het nog steeds in de rede ligt om tijdens het bestuurlijk overleg in maart 2009 de beleidsagenda voor de komende jaren te bespreken. Welke beleids-thema's komen hierin aan de orde, zo vragen deze leden. Voorts vernemen deze leden graag of de minister verwacht uiteindelijk wel tot concrete afspraken met het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) te komen. Zullen deze afspraken in een aangepast convenant verwoord worden? Tot slot vragen de aan het woord zijnde leden of het in de rede ligt dat de punten waarover controverse bestond, weer aan bod komen en opnieuw een breekpunt worden.

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van het niet doorgaan van de gezamenlijke ondertekening van de cultuurconvenanten, die gepland stond op 13 januari 2009. Deze leden begrijpen waarom de ontstane situatie de minister heeft doen besluiten de ondertekening te annuleren. De situatie baart hen echter wel grote zorgen. De leden hebben daarom een aantal vragen. Allereerst willen zij weten welke standpunten de minister, het IPO en de VNG hebben over de rol van de cultuurconvenanten binnen het cultuurbeleid. Voorts willen zij weten waarom de minister, het IPO en de VNG niet in staat zijn gebleken om tot een overeenkomst te komen over de cultuurconvenanten. Ziet de minister mogelijkheden om later alsnog te komen tot ondertekening van de cultuurconvenanten, zo vragen zij. Wat zijn volgens de minister de consequenties van de annulering van de ondertekening, vragen deze leden vervolgens. Ook vernemen de leden graag waarop de minister zijn conclusie baseert dat het niet ondertekenen van de cultuurconvenanten geen gevolgen zal hebben voor de cultuurinstellingen. Tot slot willen de leden weten of de minister vertragingen voorziet en/of moeilijkheden met het opstellen van de beleidsagenda als gevolg van het niet ondertekenen van de cultuurconvenanten. Zo ja, welke mogelijkheden ziet hij om dergelijke vertragingen en/of moeilijkheden te beperken, vragen de leden van voornoemde fractie.

De leden van de SP-fractie hebben met verbazing kennisgenomen van het feit dat de ondertekening van de cultuurconvenanten zijn geannuleerd. De minister geeft in de brief aan de voorzitters van de landsdelen en de wethouders van de G3 d.d. 14 januari 2009 aan op grond van het verkregen informatie van het IPO en het VNG «het nu niet opportuun te vinden tot ondertekening van de cultuurconvenanten over te gaan». De minister stelt voor de reeds overeengekomen afspraken op instellingen-niveau op te nemen in een brief en deze bestuurlijk te bekrachtigen. De leden vragen wat de meerwaarde van deze brief is: de afspraken zijn immers overeengekomen. Wellicht kan er duidelijkheid komen over de verschillen tussen een convenant en bestuurlijke bekrachtiging. Ook vragen de leden of in plaats van bestuurlijke bekrachtiging niet beter geïnvesteerd kan worden in hernieuwd overleg tussen IPO, VNG en het ministerie om alsnog te komen tot ondertekening van een cultuurconvenant. De woorden «nu niet opportuun» kunnen immers inhouden dat er op een later moment wellicht wel overgegaan kan worden tot ondertekening. De aanbiedingsbrief van 28 januari 2009 doet slechts de mededeling dat het niet ondertekenen van de cultuurconvenanten geen

consequenties heeft voor de cultuurinstellingen. Toch zijn er bij de leden een aantal vragen gerezen, welke naar hun mening beantwoord dienen te worden. Wat betekent de niet-ondertekening voor de ambities als gesteld in «Kunst van leven» op het gebied van de vier basisfuncties (ontwikkeling, internationaal platform, ondersteuning en instandhouding)? Op welke wijze gaan deze gerealiseerd worden, zo vragen deze leden. Tevens zijn zij benieuwd wat de financiële consequenties zijn voor de onderlinge verbanden tussen onderlinge instellingen; een aantal convenantpartners tekenen immers wel. Ook zijn de leden van voornoemde fractie van mening dat het niet tekenen van de convenanten de relatie tussen de basisinfrastructuur en overige (niet Rijksgesubsidieerde) instellingen zal kunnen beïnvloeden. Ook daarover ontvangen de leden graag meer informatie.

De leden van de VVD-fractie hebben de brief van de minister met belangstelling gelezen. In de brief hebben zij aanleiding gezien tot het stellen van enkele vragen. De leden van deze fractie willen weten of het waar is dat de minister bij enkele gemeenten bereid is alsnog over te gaan tot het ondertekenen van de cultuurconvenanten. Zo ja, welke gemeenten zijn dit? Hoe hebben gemeenten de kans gekregen zich alsnog te melden voor ondertekening, vragen de leden. Ook willen zij weten of de minister een inventarisatie heeft gemaakt van gemeenten die alsnog wilden tekenen. Of hebben de bewuste gemeenten zich zelf gemeld? Voorts vragen de leden van deze fractie of het waar is dat de minister geen duidelijke tijdsaanduiding heeft gegeven van het moment waarop de convenanten alsnog ondertekend zullen worden. Is de minister zich ervan bewust dat verschillende partijen er baat bij hebben als er wel een duidelijke termijn wordt vastgesteld? Is de minister het met deze leden eens dat een spoedige ondertekening zijner hand van het cultuurconvenant gunstig is voor veel belanghebbenden en gemeenten zoals Almere? Ook vragen deze leden of de minister ten aanzien van dat laatste onderschrijft dat de verantwoordelijkheid van OCW richting de Schaalsprong van die gemeenten, zoals Almere, beter gewaarborgd zal zijn door ondertekening van de convenanten. Vervolgens vernemen deze leden graag of gemeenten die de cultuurconvenanten niet ondertekenen benadeeld worden ten opzichte van gemeenten die dit wel doen. Zo ja, in welke zin? Zo neen, wat is volgens de minister dan de meerwaarde van de cultuurconvenanten, zo vragen deze leden. Welke specifieke meerwaarden had het IPO in gedachte bij de formulering van haar twijfels met betrekking tot de cultuurconvenanten? Tot slot vragen deze leden of de minister het denkbaar acht dat gemeenten die de convenanten wel zullen tekenen problemen ondervinden met hun provincie, aangezien het IPO zich heeft uitgesproken tegen de cultuurconvenanten.

II. Reactie van de minister